

Силабус навчальної дисципліни

БАНКІВСЬКА СИСТЕМА

підготовки бакалавра

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Фінансове управління бізнесом» СВО ПДАБА 072 б -2020

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Варіативна
Мова навчання	Українська
Факультет/Інститут*	Економічний
Кафедра	девелопменту нерухомості, фінансів, обліку та маркетингу
Контакти кафедри	B-404, (056) 756-33-23, denom@pdaba.edu.ua
Викладачі-розробники	Кононова Ірина Володимирівна, д.е.н., проф., Онищенко Вікторія Євгенівна, к.т.н., доц.
Контакти викладачів	kononova.irina@pgasa.dp.ua onyschenko.viktoriiia@pdaba.edu.ua
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/EK/ROZKLADP.HTML
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2024/02/Grafik-konsultatsij-vykladachiv-DeNFOM-2sem-23-24.pdf

Анотація навчальної дисципліни

«Банківська система» спрямована на вивчення особливостей функціонування банківської системи України та операцій, виконуваних комерційними банками та НБУ. Викладання даної дисципліни впливає з необхідності більш доцільних знань щодо законів і форм грошового-кредитного обігу в умовах ускладнення, розширення та інтеграції ринкових відносин.

	Години	Кредити	Семестр VIII
Всього годин за навчальним планом, з них:	165	5,5	165
Аудиторні заняття, у т.ч:	52		52
лекції	22		22
лабораторні роботи			
практичні заняття	30		30
Самостійна робота, у т.ч:	113		113
підготовка до аудиторних занять	48		48
підготовка до контрольних заходів	5		5
виконання курсового проєкту або роботи			
виконання індивідуальних завдань			
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	30		30
підготовка до екзамену	30		30
Форма підсумкового контролю			екзамен

Мета вивчення дисципліни – формування у студентів системи базових знань щодо принципів побудови, механізму та організаційно-правових засад функціонування сучасної банківської системи, тенденцій її розвитку, ролі банківської системи в економічному розвитку країни, засвоєння закономірностей функціонування елементів банківської системи..

Основними завданнями вивчення дисципліни «Банківська система» є:

- вивчення поняття, структури, функцій, основних завдань і призначення банківської системи та її елементів;
- оволодіння методами проведення банківських операцій та надання банківських послуг, аналізу та менеджменту банківської діяльності;

- набуття вмінь та навичок використання міжнародного досвіду регулювання банківської діяльності та застосування інструментів при забезпеченні фінансової безпеки банків.

Пререквізити дисципліни. Вивчення дисципліни базується на знаннях, уміннях і навичках, які студенти отримали при вивченні попередніх дисциплін: «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Сучасні економічні системи», «Основи фінансової діяльності», «Фінанси», «Гроші та кредит».

Постреквізити дисципліни. Освітня компонента є заключною, одержані знання та навички можуть знадобитися в подальшій професійній діяльності.

Компетентності (відповідно до освітньо-професійної програми «Фінансове управління бізнесом» СВО ПДАБА 072 6-2020):

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності:

СК3. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК5. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК8. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК 13. Здатність оцінювати системні наслідки бойових дій для стану фінансових систем України (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування) та пропонувати різні заходи щодо їхньої мінімізації/елімінації, в т.ч. на рівні міжнародної фінансової діяльності країни/регіону/бізнесу.

Заплановані результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми «Фінансове управління бізнесом» СВО ПДАБА 072 6-2020).

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні

знати:

РН 4. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

РН 7. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

вміти:

РН 5. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

РН 11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 25. Аналізувати, оцінювати та прогнозувати системні наслідки бойових дій для стану фінансових систем України (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова

системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування) та пропонувати різні заходи щодо їхньої мінімізації/елімінації, в т.ч. на рівні міжнародної фінансової діяльності країни/регіону/бізнесу

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Економічні, правові та організаційні основи діяльності банківських установ					
Сутність, принципи побудови та функції банківської системи	10	2	2		6
Статус та основні напрями діяльності центрального банку	10	2	2		6
Особливості створення та функціонування комерційних банків	12	2	2		8
Аналіз та фінансовий моніторинг банківської діяльності	14	2	4		8
Організація і функціонування банківських систем іноземних країн	10	2	2		6
Інноваційні технології в банківській діяльності	10	2	2		6
Разом за змістовим модулем 1	66	12	14		40
Змістовний модуль 2. Фінансові ресурси комерційного банку та основні операції					
Формування ресурсів комерційного банку	13	2	2		9
Активи банку та активні операції. Кредитні операції	15	2	4		9
Розрахунково-касові операції комерційних банків	14	2	4		8
Операції комерційних банків з цінними паперами	14	2	4		8
Операції банків в іноземній валюті	13	2	2		9
Разом за змістовим модулем 2	69	10	16		43
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	165	22	30		113

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
Еволюція банківської діяльності	п.5 № 1,2, 5 (основна)
Депозитні операції банку	п.5 № 3,5 (основна) № 2,7 (допоміжна)
Диджиталізація в банківській діяльності	п.5 № 2 (основна) № 8,9 (допоміжна)
Міжбанківські об'єднання: особливості їх формування і функціонування	п.5 № 10,11 (допоміжна)
Емісія грошей та регулювання готівкового грошового обігу. Грошово-кредитна політика	п.5 № 1,2,5 (основна) № 2,10 (допоміжна)
Економічні нормативи регулювання діяльності банків	п.5 № 7,12,13,14 (основна) № 1,4,10 (допоміжна)
Реструктуризація банківської системи України в умовах глобалізації фінансових ринків	п.5 № 1,2,3 (основна) № 4,11 (допоміжна)
Інформаційні системи в банківській діяльності	п.5 № 5,6,11 (допоміжна)

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Економічні, правові та організаційні основи діяльності банківських установ

Максимальна оцінка - 100 балів. Оцінка поточного контролю складається із:

- присутності студента на лекціях – максимальна кількість – 12 балів;
- присутності студента на практичних заняттях – максимальна кількість – 14 балів;
- контролю роботи на практичних заняттях – максимальна кількість – 42 балів;
- контрольної роботи – максимальна кількість – 32 балів.

Присутність студента на лекціях – 2 бали за лекцію, якщо студент не був присутнім – 0 балів.

Присутність студента на практичних заняттях – 2 бали за практичне заняття, якщо студент не був присутнім – 0 балів.

Контроль роботи на практичних заняттях. Якщо завдання виконано в повному обсязі і студент в змозі пояснити проведені операції, він отримує 6 балів на кожному практичному занятті. Якщо завдання виконано в повному обсязі, але студент не в змозі пояснити проведені операції, він отримує 3-5 балів. Якщо студент виконав не всі завдання, але в змозі пояснити проведені операції, він отримує 1-2 бали.

Шкала оцінювання контрольної роботи №1

Вид завдань	Форма контролю	Оцінка в балах
Тестові завдання (16 тестів)	Перевірка правильності відповіді	За правильну відповідь на 1 тестове питання - 2 бали. За неправильну відповідь - 0 балів. (Максимальна оцінка = 36)

Змістовий модуль 2. Фінансові ресурси комерційного банку та основні операції

Максимальна оцінка - 100 балів. Оцінка поточного контролю складається із:

- присутності студента на лекціях – максимальна кількість – 10 балів;
- присутності студента на практичних заняттях – максимальна кількість – 16 балів;
- контролю роботи на практичних заняттях – максимальна кількість – 48 балів;
- контрольної роботи – максимальна кількість – 26 балів.

Присутність студента на лекціях – 2 бали за лекцію, якщо студент не був присутнім – 0 балів.

Присутність студента на практичних заняттях – 2 бали за практичне заняття, якщо студент не був присутнім – 0 балів.

Контроль роботи на практичних заняттях. Якщо завдання виконано в повному обсязі і студент в змозі пояснити проведені операції, він отримує 6 балів на кожному практичному занятті. Якщо завдання виконано в повному обсязі, але студент не в змозі пояснити проведені операції, він отримує 3-5 балів. Якщо студент виконав не всі завдання, але в змозі пояснити проведені операції, він отримує 1-2 бали.

Шкала оцінювання контрольної роботи №1

Вид завдань	Форма контролю	Оцінка в балах
Тестові завдання (13 тестів)	Перевірка правильності відповіді	За правильну відповідь на 1 тестове питання - 2 бали. За неправильну відповідь - 0 балів. (Максимальна оцінка = 26)

Критерії оцінювання екзамену

Екзамен проводиться у формі тестування. Максимальна оцінка 100 балів.

Шкала оцінювання екзаменаційної роботи

Вид завдань	Форма контролю	Оцінка в балах
Тестові завдання (50 тестів)	Перевірка правильності відповіді	За правильну відповідь на 1 тестове питання - 2 бали. За неправильну відповідь - 0 балів. (Максимальна оцінка = 100)

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична за змістовий модуль 1, змістовий модуль 2 та екзамен.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

При вивченні дисципліни «Банківська система» студент повинен дотримуватися необхідних засад академічної доброчесності, своєчасно та у повному обсязі виконувати встановлені навчальні завдання, проявляти критичне мислення, творчий підхід та прагнення до самостійного наукового пошуку, схвалюється здатність вести обґрунтовану дискусію.

Порядок зарахування пропущених занять.

Студент може відпрацювати викладачеві (за графіком його консультацій) пропущені лекційні та практичні заняття незалежно від причин пропусків.

Зарахування пропущених лекційних занять відбувається в процесі опитування студента за відповідною темою у вільній формі. Відпрацювання зараховується, якщо студент відповів не менш, ніж на 70% питань. Кожна відповідь має бути або правильною, або з допущенням до 3 неістотних помилок, або 1 грубої помилки, або ж безпомилкова відповідь може містити лише 60% програмного матеріалу.

Зарахування пропущених практичних занять відбувається після самостійного опрацювання завдань, що були вирішені на занятті, та виконання відповідного домашнього завдання. Відпрацювання зараховується, якщо студент в змозі усно пояснити не менш 70 % завдань.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Банківська система: навч. посіб. Л. І. Катан, Н. І. Демчук, В. Г. Бабенко-Левада, Т.О.Журавльова / за ред. І. М. Мазур. Дніпро : Пороги, 2017. 444 с.
2. Банківська система: навч. посіб. / Ситник Н. С., Стасишин А. В., Блащук-Девяткіна Н. З., Петик Л. О.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.
3. Банківські операції: навч. посіб. Н. І.Демчук, О. В. Довгаль, Ю. П. Владика. Дніпро: Пороги, 2017. 461 с.
4. Варцаба В. І., Заславська О. І. Сучасне банківництво: теорія і практика: навч. посіб. Ужгород : Видавництво УжНУ Говерла, 2018. 364 с.
5. Стечишин Т. Б. Банківська справа: навчальний посібник / Т. Б. Стечишин, Б. Л. Луців. – [2-ге вид. випр. і доповн.]. – Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 404 с
6. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 р. № 679-XIV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>.
7. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07 грудня 2000 р. № 2121-III. / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.
8. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21 червня 2018 р. № 2473-VIII. / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
9. Про затвердження Положення про ліцензування банків: Постанова Національного банку України; Положення від 22 грудня 2018 № 149 / Постанова Національного банку України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0149500-18#Text>.

10. Про платіжні послуги: Закон України від від 30 червня 2021 № 1591-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#n1249>.

11. Про порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів: Постанова Національного банку України; Положення від 29 липня 2022 р. № 164 / Національний банк України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0164500-22#n20>.

12. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30 жовтня 1996 р. № 448/96-ВР. / Верховна рада України. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/zakon-ukrani-pro-derzhavneregulyuvannya-rinku-tsnnih-paperv-v-ukran-2/>

13. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23 лютого 2012 р. № 4452-VI. / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17#Text>

14. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 липня 2001 р. № 2664-III. / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>

15. Про спрощення процедур реорганізації та капіталізації банків: Закон України від 23 березня 2017 р. № 1985-VIII / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1985-19#Text>

16. Про затвердження Положення про основи процентної політики Національного банку України: положення, затверджене постановою Правління НБУ від 21 квітня 2016 р. № 277 / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0277500-16#Text>

Допоміжна

1. Варцаба В.І. Проблеми забезпечення фінансової стійкості банківської системи / В.І. Варцаба // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка. – 2018. – Випуск 1 (51). – С. 311-315.

2. Гроші та кредит: Підручник/ За ред. д.е.н., проф.. О.В. Дзюблюка. – Тернопіль: ТНЕУ, 2018. – 892 с.

3. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О., Яременко А. С. Ризик ліквідності комерційного банку. Ефективна економіка. 2022. № 1. DOI: 10.32702/2307-2105-2022.2.81.

4. Ісмаїлов А.Б. Алгоритм забезпечення комплексного та системного антикризового регулювання банківської системи України / А.Б. Ісмаїлов // Фінансові дослідження : електронний науковий журнал. – 2017. – № 2. – С. 56-64.

5. Криховецька З.М., Левандівський О.Т. Сутність і напрями розвитку банківських інновацій. Економіка і держава. 2022. № 8. С. 56–61. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/13191>

6. Пістунов І. М. Інформаційні системи у фінансово-кредитних установах. К.: Центр навчальної літератури, 2023. 234 с.

7. Прасолова С.П. Банківські операції: навч. посіб. та практ. К.: «Центр учбової літератури», 2017. – 568 с.

8. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1325478>.

9. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 05 жовтня 2017 р. № 2163- VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>.

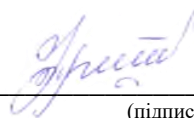
10. Теорія і практика грошового обігу та банківської справи в умовах глобальної фінансової нестабільності: монографія / О.В. Дзюблюк, В.В. Корнєєв, В.І. Міщенко та ін., за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. – Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2017. – 298 с.

11. Трансформація банківської системи у контексті глобалізаційних викликів: монографія / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. – Vienna : Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. – 354 с.

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Верховна Рада України: офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційний сайт Міністерства Фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua>
4. Державна служба статистики України. URL: <https://ukrstat.gov.ua/>
5. Інформаційна система «Ліга: Закон»: офіційний сайт URL: <https://ligazakon.net>

Розробники

(підпис)

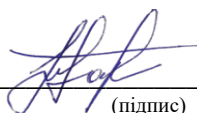
(І. В. Кононова)

(підпис)

(В. Є. Онищенко)

Гарант освітньої програми

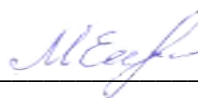
(підпис)

(Т. Ю. Загорельська)

Силабус затверджено на засіданні кафедри девелопменту нерухомості, фінансів, обліку та маркетингу

Протокол від 03.07.2023 року №15

В.о.зав. кафедри

(підпис)

(Є.П. Морозова)